

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM

Nr. 852, Datë 24.12.2021

“Për dhënie rekomandimi Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe dhënie detyrimi Institutit të Ekspertëve Kontabël të Autorizuar për rritjen e konkurrencës në ofrimin e shërbimit të auditimit ligjor”

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 24.12.2021, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Dhënie rekomandimi Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë dhe dhënie detyrimi Institutit të Ekspertëve Kontabël të Autorizuar për rritjen e konkurrencës në ofrimin e shërbimit të auditimit ligjor.

Bazë ligjore: Neni 24, gërma d) e f), neni 26, neni 70 i ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar.

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm të Autoritetit të Konkurrencës, “Mbi vlerësimin e kërkesës së Bashkimit Tregtar të Shqipërisë (BTSH) dhe Bashkimit të Prodhuesve Shqiptarë (BPSH) për rishikimin e vendimit të Institutit të Ekspertëve Kontabël të Autorizuar (IEKA) në kuadër të përcaktimit të tarifës minimale për auditim ligjor”;
- Shpjegimet e dhëna nga BTSH, BPSH, IEKA dhe Ministria e Financave dhe Ekonomisë (MFE) në seancat dëgjimore të zhvilluara pranë AK-së më datë 10.11.2021, si dhe dokumentacionit shtesë të depozituar nga MFE, në vijim të seancës dëgjimore me shkresën nr. 280/11 prot, datë 17.11.2021, “Mbi seancën dëgjimore të organizuar në kuadër të “Kërkesë për rishikimin e vendimit të IEKA në kuadër të përcaktimit të tarifës minimale për auditim ligjor””.

VËREN SE:

1. Pranë Autoritetit të Konkurrencës, nga Bashkimi Tregtar i Shqipërisë dhe Bashkimi i Prodhuesve Shqiptarë është paraqitur shkresa me nr. 146/1 prot, datë 26.05.2021, me

lëndë “Kërkesë për rishikimin e vendimit të IEKA në kuadër të përcaktimit të tarifës minimale për auditim ligjor”, nëpërmjet së cilës kërkohet ndërhyrja e AK për heqjen e tarifës orare minimale të auditimit prej 3,000 (tre mijë) lekësh, miratuar me vendimin nr. 80, datë 29.06.2011 të Asamblesë së Përgjithshme të Anëtarëve të IEKA.

2. Në vijim të procedurës së vlerësimit të kësaj kërkesë, bazuar në nenin 28 dhe 29/1 të ligjit nr. 9121 datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar, është kërkuar informacion shtesë nga Bashkimi Tregtar i Shqipërisë dhe Bashkimi i Prodhuesve Shqiptar, si dhe Instituti i Ekspertëve Kontabël të Autorizuar.
3. Komisioni i Konkurrencës, në zbatim të nenit 39 të ligjit nr. 9121/2003, më datë 10.11.2021 zhvilloi seanca dëgjimore me përfaqësues të MFE, BTSH, BPSH dhe IEKA, lidhur me vendimin e IEKA në kuadër të përcaktimit të tarifës minimale për auditim ligjor.
4. Nga shqyrtimi dhe vlerësimi i informacionit të administruar lidhur me ankesën e paraqitur rezulton se profesionet e Audituesit Ligjor (Ish Eksperti Kontabël i Regjistruar) dhe Kontabilistit të Miratuar, rregullohen me ligjin nr. 10091, datë 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar”, i ndryshuar (ligji nr. 10091/2009).
5. Në kuadër të ligjit nr. 10091/2009 është krijuar Bordi i Mbikëqyrjes Publike, me statusin e një autoriteti rregullator të pavarur, si një organ kolegjal që realizon mbikëqyrjen publike të audituesve ligjorë dhe shoqërive të auditimit, si drejtpërdrejt, ashtu edhe përmes mbikëqyrjes së veprimtarisë së organizatës profesionale të audituesve ligjorë (IEKA).
6. Në ligjin nr. 10091/2009 përcaktohet krijimi i IEKA si një organizim profesional, që rregullon në mënyrë të drejtpërdrejtë organizimin e veprimtarisë së profesionit të audituesit ligjor dhe që organizohet si person juridik, në përputhje me këtë ligj dhe statutin e tij.
7. Sipas nenit 12 “Kompetencat e organizatës profesionale”, të ligjit nr. 10091/2009, IEKA ka për objekt të veprimtarisë të sigurojë ushtrimin e profesionit, në përputhje të plotë me interesat e publikut, mbrojtjen e pavarësisë dhe të nderit të anëtarëve të tij.
8. Audituesi Ligjor është individ i miratuar nga autoritetet kompetente të mësipërme për të kryer auditime ligjore, si dhe i regjistruar në regjistrin publik të audituesve ligjorë dhe shoqërive të auditimit, në përputhje me dispozitat e këtij ligji, i cili kryen auditimin e pavarur të pasqyrave financiare vjetore, individuale dhe/ose të konsoliduara të shoqërive tregtare, ndërmarrjeve apo organizatave të tjera, kur auditimi detyrohet nga ligji, ose kërkohet në mënyrë vullnetare në përputhje me standardet dhe kërkesat ligjore.

9. Ligji nr. 10091/2009 parashikon dispozita për sigurinë e cilësinë e auditimeve, si nga ana e Bordit të Mbikëqyrjes Publike, ashtu dhe nga vetë organizata profesionale e audituesve ligjor (IEKA), me qëllim shmangien e abuzimeve nga audituesit/shoqëritë audituese.
10. Në lidhje me përcaktimin e tarifave, në nenin 36 të ligjit nr. 10091/2009, ku flitet për rregullat e auditimit, citohet se rregullat për programin dhe kohën e punës përcaktohen në mënyrë që të sigurohet respektimi i standardeve ndërkombëtare të auditimit, *duke i lënë mundësinë IEKA-s që për shërbimin e auditimit ligjor, t`i paraqesë bordit vetëm disa tregues, në lidhje me afatet kohore të auditimit ligjor.* Gjithashtu referuar nenit 33, pika 7, citohet përsëri se: *“Tarifa e auditimit ligjor nuk duhet të jetë influencuar apo përcaktuar në funksion të kryerjes së shërbimeve të tjera për njësinë ekonomike të audituar dhe nuk mund të jetë bazuar në ndonjë formë tjetër kushtëzimi”.*
11. Sa më sipër ligji nr. 10091/2009 nuk përcakton të drejtën apo detyrimin e IEKA për të caktuar një tarifë minimale të detyrueshme për auditimin ligjor, por përkundrazi sipas këtij ligji tarifat e auditimit ligjor janë të lira për t`u negociuar me klientët që kërkojnë shërbimet e auditimit ligjor, pa u kushtëzuar në asnjë formë.
12. Ndyshe nga sa parashikohet më sipër në ligj, IEKA-s nëpërmjet Statutit të saj të miratuar me vendimin nr. 133, datë 27.12.2018 të Ministrit të Financave dhe Ekonomisë, si dhe vendimin nr. 125, datë 29.06.2017 të Asamblesë së Përgjithshme të Anëtarëve, referuar nenit 15.2.18 dhe 15.2.19 të këtij Statuti, i jepet e drejta që nëpërmjet Këshillit Drejtues të saj:
- Të përcaktojë tabelat që do t`i paraqiten Bordit të Mbikëqyrjes Publike me treguesit në lidhje me afatet kohorë të auditimit ligjor (në përputhje me nenin 36 të ligjit nr. 10091/2009);
 - T`i paraqesë për miratim Asamblesë rregulla specifike lidhur me tarifën orare normale për kryerjen e auditimit ligjor.
13. Bazuar në këtë Statut IEKA, nëpërmjet shkresës së saj nr. 17 prot., datë 16.01.2017, njofton të gjithë Audituesit Ligjor se, referuar vendimit të Asamblesë së Përgjithshme të Anëtarëve nr. 80, datë 29.06.2011, *tarifa orare minimale* për auditimet ligjore do të vazhdojë të jetë në masën 3,000 lekë/orë punë.
14. Referuara materialit të publikuar nga IEKA me titull “Kujtesë 2021”¹, fq. 9, pika III “Afatet kohore të auditimit dhe tarifa orare e pagesës”, paragrafi i parë dhe i dytë: *“Audituesit Ligjor i ndalohet të zbatojnë tarifa të ulëta për qëllime të sigurimit të klientelës. Asambleja e Përgjithshme e anëtarëve ka miratuar shumën prej 3,000 lekë/ora si tarifë normale orare për kryerjen e auditimit ligjor (Vendimi 29.06.2011). Tarifa orare normale për auditimet ligjore duhet të orientojë anëtarët AL në përcaktimin e honorareve gjatë misioneve të auditimit të Pasqyrave Financiare vjetore të entiteteve dhe duhet të shërbejë si një kufi minimum që ofrohet nga të gjithë anëtarët për shërbimin e auditimeve ligjore.”*

¹ <http://ieka.al/ep-content/uploads/2021/02/Kujtese-2021.pdf>

15. Sa më sipër tarifa orare për kryerjen e auditimit ligjor e përcaktuar nga IEKA shërben si një nivel minimal detyrues për të gjitha shërbimet e ofruara nga Audituesit Ligjor. E drejta e IEKA për përcaktimin e kësaj tarife minimale nuk parashikohet në ligjin e posaçëm nr. 10091/2009 sipas të cilit tarifat e auditimit ligjor nuk duhen kushtëzuar në asnjë formë (neni 33, pika 7). Nëpërmjet Statutit të saj të miratuar me vendimin nr. 133, datë 27.12.2018 të Ministrit të Financave dhe Ekonomisë, IEKA i ka dhënë vetes një të drejtë që nuk ja jep ligji, duke tejkaluar kompetencat e saj.
16. Liria e veprimtarisë ekonomike është një ndër të drejtat themelore kushtetuese, e cila kufizohet vetëm me ligj dhe vetëm për arsye të rëndësishme publike. Lidhur me këto kufizime, Gjykata Kushtetuese në vendimin e saj nr. 12, datë 28.04.2009, ka konfirmuar se pranohen si kufizime të arsyeshme të lirisë së veprimtarisë ekonomike iniciativat e ligjvënësit, të cilat shërbejnë për një rregullim të tregut apo interesave të një shteti social. Në vendimin nr. 10, datë 19.03.2008, Gjykata Kushtetuese arsyeton se, nisur nga roli aktiv i shtetit, hartuesi i Kushtetutës ka parashikuar kriteret mbi bazën e të cilave ai mund të ndërhyjë për të rregulluar ushtrimin e kësaj të drejte. Konkretisht, neni 11/3 i Kushtetutës parashikon se kufizimet e lirisë së veprimtarisë ekonomike mund të vendosen vetëm me ligj dhe vetëm për arsye të rëndësishme publike.
17. Referuar Dokumentit të Komisionit Evropian për Konkurrencën në Profesionet e Lira, (pikat 31, 32) citohet se: “Fiksimi i çmimit ose përcaktimi i çmimit minimal janë instrumente rregullatore me efekte negative për konkurrencën, duke reduktuar seriozisht përfitimet që tregjet konkurruese ofrojnë për konsumatorët [...]. Sipas disa shoqatave profesionale, çmimet fikse ofrojnë një mekanizëm për të siguruar çmime të ulëta”. Sipas të njëjtit dokument: “Teoria ekonomike sugjeron që, brenda një tregu konkurrues, rregullimi i çmimeve nuk ka gjasa të sigurojë çmime më të ulëta se nivelet konkurruese”. Referuar Dokumentit të Komisionit Evropian “Përparim nga Shtetet Anëtare në rishikimin dhe eliminimin e kufizimeve të Konkurrencës në fushën e Shërbimeve Profesionale” (pika 73), citohet se: “[...] duhen ndërmarrë veprime për të rishikuar veçanërisht në mënyrë kritike të gjitha çmimet fikse dhe minimale me qëllim heqjen e tyre kudo që të jetë e mundur [...]. Fiksimi i çmimeve nuk garanton cilësi, dhe mund të shërbejë për të penguar konkurrencën e shëndoshë midis ofruesve, dekurajuar eficientë, ose zhvillimin dhe futjen e shërbimeve inovative”.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, gërma d) e f), nenin 26 dhe nenin 70 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, i ndryshuar,

VENDOSI:

1. T’i rekomandojë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë që, në Statutin e IEKA (miratuar me vendimin nr. 133, datë 27.12.2018 të Ministrit të Financave dhe Ekonomisë dhe vendimin nr. 125, datë 29.06.2017 të Asamblesë së Përgjithshme të Anëtarëve) të hiqet pika 15.2.19.

2. Detyrimin e Institutit të Ekspertëve Kontabël të Autorizuar që të mos vendosë tarifa për ofrimin e shërbimit të auditimit ligjor, duke mos imponuar praktika të njëjta në çmime, por duke i lënë ato të lira për t'u negociuar midis ofruesit të shërbimit dhe klientëve, me qëllim sigurimin e një konkurrence të ndershme dhe efektive në ofrimin e këtij shërbimi, në zbatim të ligjit nr. 10091/2009 dhe ligjit nr. 9121/2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, i ndryshuar.
3. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin e këtij vendimi të gjitha palëve të interesuara.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS